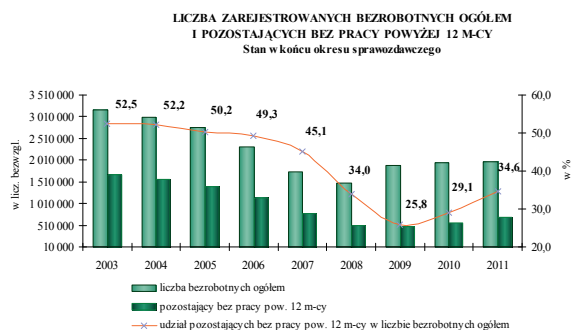

BEZROBOTNI POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY OD MOMENTU ZAREJESTROWANIA SIĘ ORAZ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI W 2011 ROKU

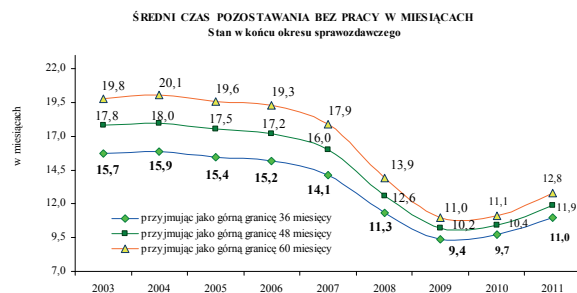
I. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się¹

Jednym z najgroźniejszych zjawisk występujących na rynku pracy jest długie, ponad 12 miesięczne pozostawanie bez pracy.

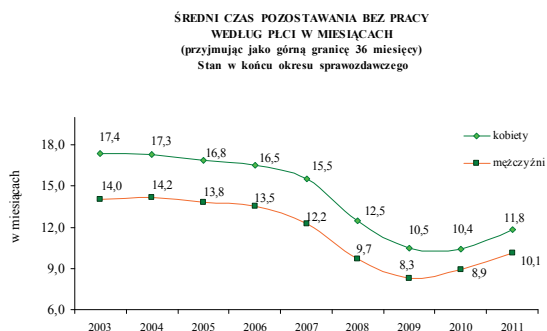

W końcu 2011 r. w ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było 1 982,7 tys. osób, w tym **685,2 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się**. Osoby takie stanowiły **34,6% ogółu bezrobotnych**, oznacza to, że **3 na 10 zarejestrowanych osób ponad rok pozostawało bez pracy**. W latach 2003–2006 co drugi bezrobotny pozostawał w rejestrach ponad 12 miesięcy. W skali ostatniego roku przy wzroście bezrobocia ogółem o 1,4% liczba pozostających bez pracy ponad rok zwiększyła się o 20,5%.

Niepokojący pozostaje fakt utrzymywania się wysokiej liczby bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy powyżej 24 miesięcy. Liczba bezrobotnych w tej grupie zmniejszała się od 2004 r. do 2010 r., ale w 2011 r. odnotowano wzrost. **W końcu 2011 r. w grupie najdłużej oczekujących na podjęcie zatrudnienia znalazło się 303,4 tys. osób, tj. 15,3% ogółu zarejestrowanych**. W porównaniu do 2010 r. wzrost w tej grupie bezrobotnych wyniósł 69,8 tys. osób, tj. 29,9%.

Średni czas pozostawania bez pracy systematycznie spadał począwszy od 2005 r. aż do roku 2009. W latach 2010–2011 zauważamy niewielki wzrost. Przyjmując, jako górną granicę czasu pozostawania bez pracy przez osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędach pracy 36 miesięcy, **średni czas pozostawania bez pracy wyniósł w końcu 2011 r. 11 miesięcy wobec 9,7 miesiąca przed rokiem**. Jeśli zwiększona zostanie górna granica czasu pozostawania bez pracy do 48 miesięcy wówczas średni czas pozostawania bez pracy wyniósł 11,9 miesiąca, a przy granicy 60 miesięcy osoby zarejestrowane w urzędach pracy poszukiwały zatrudnienia średnio 12,8 miesiąca. W dalszej analizie jako górną granicę czasu pozostawania bez pracy przyjęto 36 miesięcy.

Podstawowym czynnikiem różnicującym czas pozostawania bez pracy jest płeć. Średni czas pozostawania w statystykach bezrobotnych kobiet wyniósł w końcu 2011 r. 11,8 miesiąca, a mężczyzn

¹ W ramach statystyki publicznej od 1993 r. w okresach kwartalnych gromadzone są informacje dotyczące osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy (tj. od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy, obliczony w pełnych miesiącach).

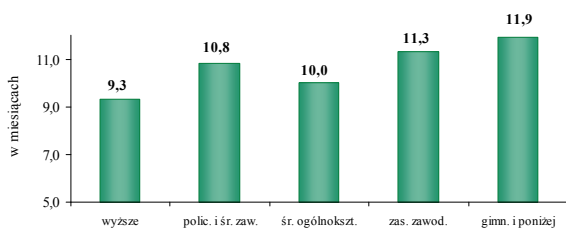
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

10,1 miesiąca. Zatem mężczyźni poszukiwali zatrudnienia 1,7 miesiąca krócej niż kobiety. Również osoby zamieszkałe w miastach są w korzystniejszej sytuacji. W końcu 2011 r. średni czas pozostawania bez pracy bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniósł 11,3 miesiąca, a dla zamieszkałych w mieście wyniósł 10,7 miesiąca.

Średni czas pozostawania bez pracy zależny był również od wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy zarejestrowanych bezrobotnych. **Niższy wiek i wyższy poziom wykształcenia zmniejszają prawdopodobieństwo pozostawania bez pracy powyżej 12 miesięcy, ale nie wykluczają tego, gdyż długotrwale bezrobociem zagrożone są także osoby wykształcone i młode.**

Dla osób w wieku 18–24 lata w końcu 2011 r. średni czas pozostawania w ewidencji urzędów pracy wynosił 7,9 miesiąca, następnie wielkość omawianego wskaźnika wzrastała wraz z wiekiem i bezrobotni w wieku 60–64 lata poszukiwali zatrudnienia 7,5 miesiąca dłużej (15,4 miesiąca).

ŚREDNI CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY BEZROBOTNYCH OGÓLEM WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA
 Stan w końcu 2011 r.

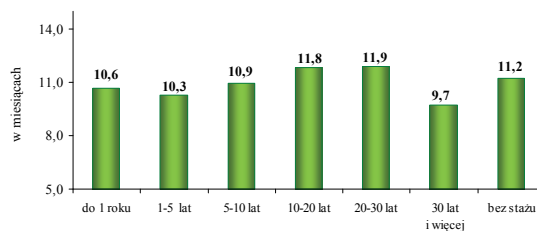

Wyższy poziom wykształcenia podobnie, jak niższy wiek, wpływa korzystnie na okres pozostawania bez pracy. W końcu 2011 r. bezrobotni z wykształceniem wyższym poszukiwali zatrudnienia 9,3 miesiąca, podczas gdy bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej pozostawali w statystyce bezrobocia 11,9 miesiąca. Oznacza to, że osoby legitymujące się dyplomami wyższych uczelni 2,6 miesiąca krócej poszukiwały zatrudnienia niż bezrobotni z najniższym poziomem wykształcenia. Istotne jest, że osoby posiadające wykształcenie

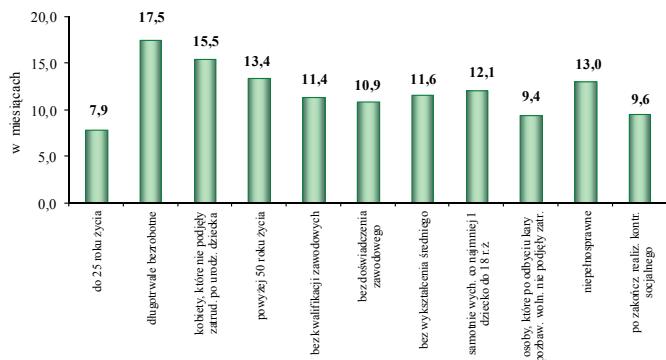
średnie ogólnokształcące krócej pozostawały bez pracy (10 miesięcy) niż osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (10,8 miesiąca), czy zasadniczym zawodowym (11,3 miesiąca).

Z kolei staż pracy nie wpływa bezpośrednio na czas pozostawania bez pracy. W końcu 2011 r. najdłuższy czas pozostawania bez pracy dotyczył osób posiadających staż pracy od 20 do 30 lat, którzy średnio 11,9 miesiąca znajdowali się w ewidencji bezrobotnych oraz ze stażem 10–20 lat – 11,8 miesiąca. Natomiast najkrócej pozostawały bez pracy osoby ze stażem 30 lat i więcej – 9,7 miesiąca, zaś bezrobotni nie posiadający stażu pracy średnio byli zarejestrowani 11,2 miesiąca.

ŚREDNI CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY BEZROBOTNYCH OGÓLEM WEDŁUG STAŻU PRACY
 Stan w końcu 2011 r.

ŚREDNI CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY OSÓB W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
 Stan w końcu 2011 r.

Najdłuższy czas pozostawania bez pracy dotyczył długotrwale bezrobotnych, którzy w końcu 2011 r. pozostawali bez pracy średnio 17,5 miesiąca.

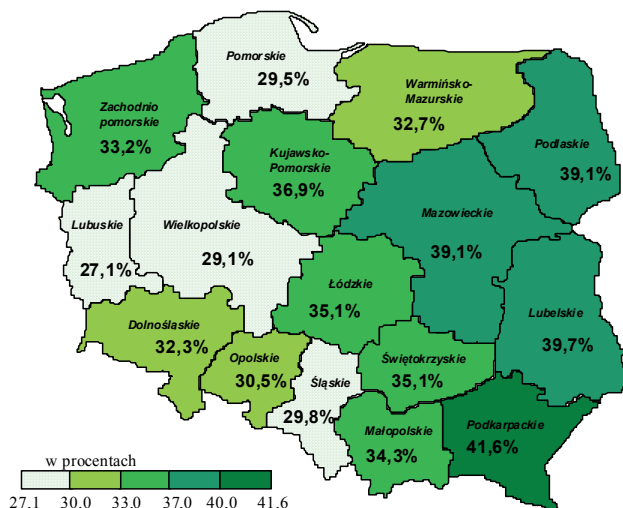
Ponad rok poszukiwały zatrudnienia kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotne osoby powyżej 50 roku życia, niepełnosprawni i samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 r. ż. Najkrócej pozostawały bez pracy osoby młode (7,9 miesiąca), osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (9,4 miesiąca) oraz bezrobotni po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego (9,6 miesiąca). W porównaniu do 2010 r. we wszystkich grupach bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano wzrost średniego czasu pozostawania w ewidencji bezrobotnych (od 0,7 miesiąca do 1,9 miesiąca).

Terytorialne zróżnicowanie

Poziom bezrobocia jest zróżnicowany w poszczególnych regionach kraju. Najwyższa liczba pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2011 r. znajdowała się w województwie, w którym zarejestrowanych było też najwięcej bezrobotnych ogółem, czyli mazowieckim (96,4 tys. osób).

UDZIAŁ POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM W WOJEWÓDZTWIE (w procentach)

Stan w końcu 2011 r.

Najmniej bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy występowało w województwach opolskim (14,7 tys. osób) i lubuskim (16,0 tys. osób). Są to też województwa o najniższej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ogółem.

W końcu 2011 r. **odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w stosunku do ogółu zarejestrowanych w danym województwie kształtował się w przedziale od 27,1% w województwie lubuskim do 41,6% w podkarpackim.**

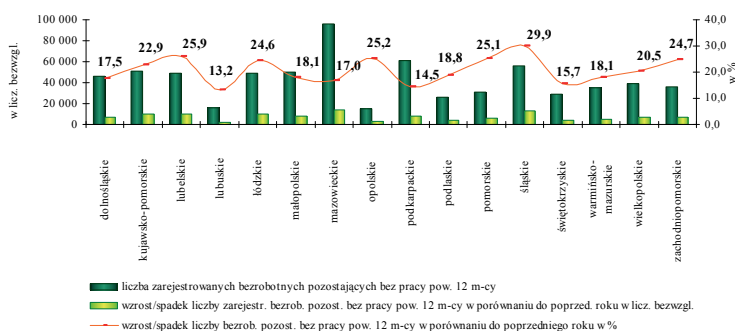
Rozpiętość wskaźnika udziału bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w danym województwie w liczbie ogółem zarejestrowanych w województwie wyniosła w końcu 2011 r. – 14,5 pkt. proc., a tym samym wzrosła o 0,7 pkt. proc. w stosunku do rozpiętości odnotowanej w końcu 2010 r. (13,8 p. p.).

Odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy kształtował się w przedziale od 6,5% w powiecie świebodzińskim (lubuskie) do 54,9% w M. Przemysłu (podkarpackie), a więc rozpiętość tego wskaźnika wyniosła 48,4 pkt. proc. (wobec 43,8 pkt. proc. W końcu 2010 r.). Najwięcej powiatów o najwyższych udziałach pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogółem zarejestrowanych znajdowało się w województwach mazowieckim, podkarpackim i lubelskim, zaś w najlepszej sytuacji pozostawali bezrobotni w powiatach zachodniej Polski.

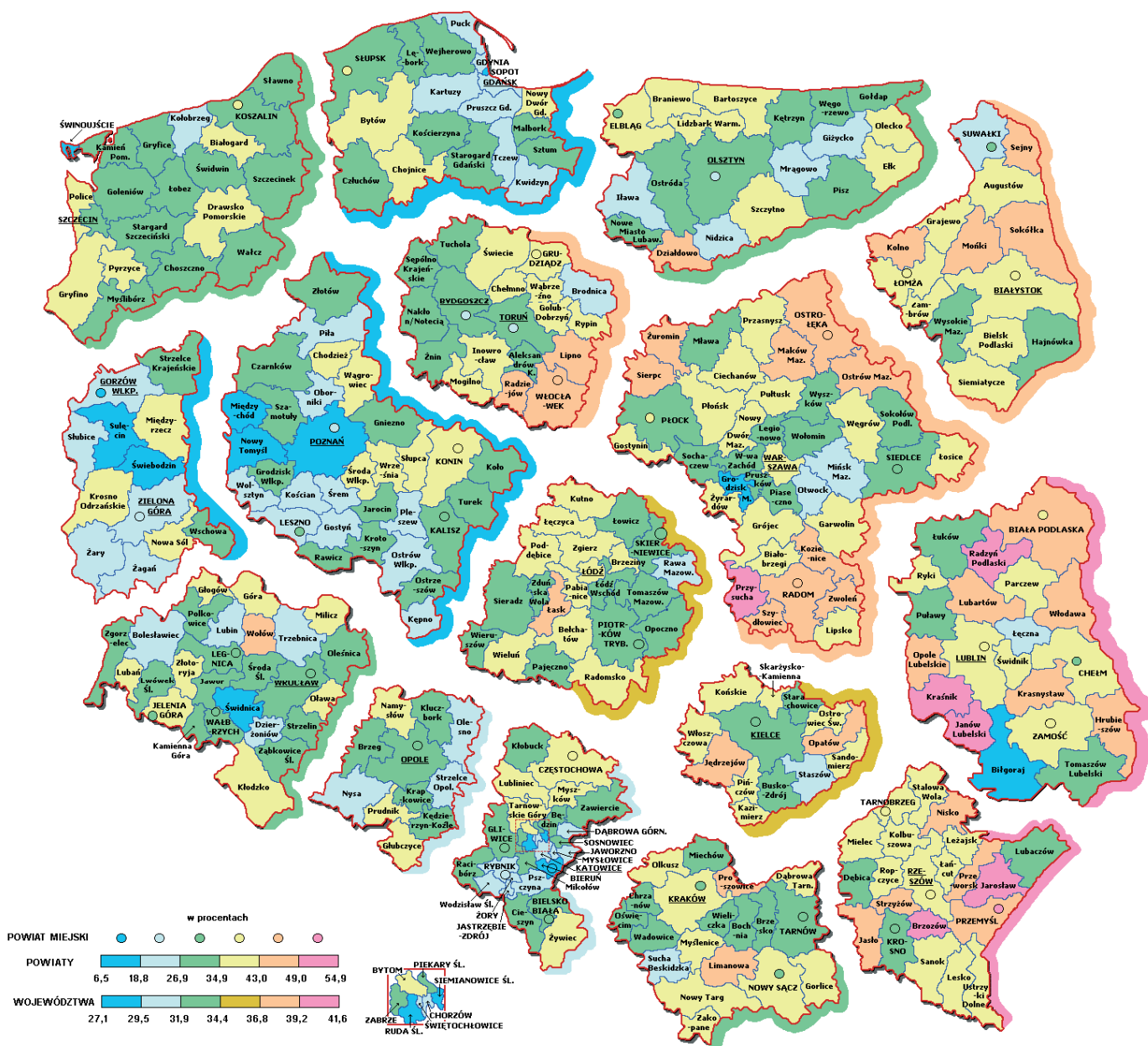
W 174 powiatach odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie bezrobotnych ogółem był wyższy lub równy średniej krajowej (34,6%), a w 205 powiatach był od niej niższy. W 19 powiatach udział ten nie przekroczył 20%, przy czym w jednym powiecie wyniósł mniej niż 10%. Najniższe udziały pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy odnotowano w powiecie świebodzińskim (6,5%), międzychodzkiem (11,0%) i biłgorajskim (11,9%).

Najwyższy odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy przekraczający 50% odnotowano w M. Przemysłu (54,9%), powiecie przysuskim (52,2%), kraśnickim (50,7%) oraz jarosławskim (50,4%).

ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY WEDŁUG WOJEWÓDZTWA Stan w końcu 2011 r.

Udział osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu 2011 r.

Wyszczególnienie	Poziom województw		Poziom powiatów	
	2010 r.	2011 r.	2010 r.	2011 r.
Najwyższa wartość w %	37,4	41,6	50,8	54,9
Najniższa wartość w %	23,6	27,1	7,0	6,5
Różnica pomiędzy wartością najwyższą i najniższą w punktach procentowych	13,8	14,5	43,8	48,4

Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkali na wsi i w mieście

Analogicznie, jak w populacji bezrobotnych ogółem, również **wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, dominują mieszkańcy miast. W końcu 2011 r. wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkali na wsi stanowili 46,3%, w tym samym czasie w liczbie bezrobotnych ogółem mieszkańcy wsi stanowili 44,1%.**

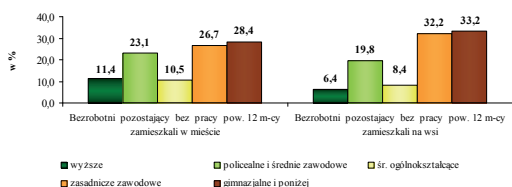
W końcu 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 874,5 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w tym 317,1 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. W tym samym okresie w ewidencji było 1 108,2 tys. bezrobotnych mieszkańców miast, w tym 368,2 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

W końcu 2011 r. liczba bezrobotnych od ponad roku zwiększyła się o 20,5% w stosunku do końca 2010 r., przy czym wzrost liczby zamieszkałych na wsi był wyższy i wyniósł 21,7% wobec wzrostu liczby pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkałych w mieście o 19,4%. Warto dodać, że w tym samym czasie liczba bezrobotnych ogółem wzrosła o 1,4%.

Od kilku lat systematycznie zmniejszał się udział osób bezrobotnych zarówno w mieście jak i na wsi pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie bezrobotnych ogółem. W końcu 2009 r. w liczbie zarejestrowanych mieszkańców wsi 28,2% pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, natomiast wśród bezrobotnych mieszkańców miast wskaźnik ten wynosił 24%. W roku 2010 odnotowano jednak wzrost odsetka poszukujących pracy ponad rok zarówno na wsi (do 30,4%), jak i w mieście (do 28,1%), podobnie jak w 2011 r., gdzie na wsi wystąpił wzrost do 36,3%, a w mieście do 33,2%.

Również to **mieszkańcy wsi dłużej pozostają w ewidencji urzędów pracy. W końcu 2011 r. mieszkańcy wsi średnio o 0,6 miesiąca dłużej niż mieszkańcy miast pozostawali bez pracy (11,3 miesiąca wobec 10,7 miesiąca).**

STRUKTURA BEZROBOTNYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY ZAMIESZKAŁYCH NA WSI I W MIEŚCIE WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
 Stan w końcu 2011 r.

wyższym w końcu 2011 r. legitymowało się tam 11,4% pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkałych w mieście (na wsi 6,4%), wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiadało 23,1% długotrwale bezrobotnych w mieście (na wsi 19,8%), natomiast wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej posiadało 55,1% osób bezrobotnych zamieszkałych w mieście (na wsi 65,4%). Fakt ten wiąże się z relatywnie gorszym poziomem wykształcenia bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

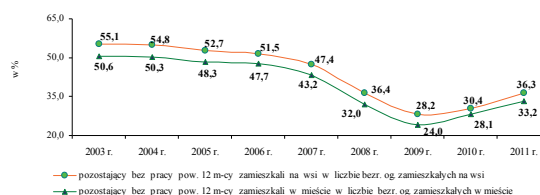
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według płci

Wśród osób pozostających bez pracy ponad rok zdecydowanie przeważają kobiety (58,2%), przy czym w ogólnej liczbie ludności Polski kobiety stanowią prawie 52%.

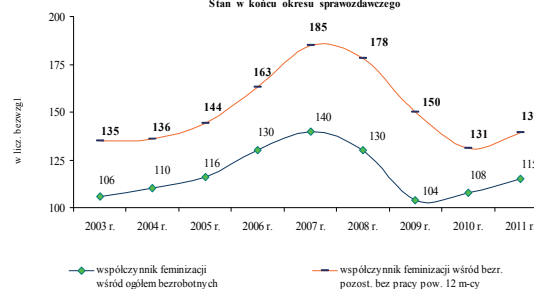
W końcu 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 399,1 tys. kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy i 286,2 tys. mężczyzn.

Współczynnik feminizacji wśród pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy wyniósł 139, zaś wśród bezrobotnych ogółem 115 kobiet przypadło na 100 mężczyzn.

ODSETEK BEZROBOTNYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2003 - 2011
 Stan w końcu okresu sprawozdawczego

LICZBA BEZROBOTNYCH KOBIEC OGÓŁEM I KOBIEC POZOSTAJĄCYC BEZ PRACY POWYŻEJ 12 M-CY PRZYPADAJĄCA NA 100 BEZROBOTNYC MĘCZYZN
 Stan w końcu okresu sprawozdawczego

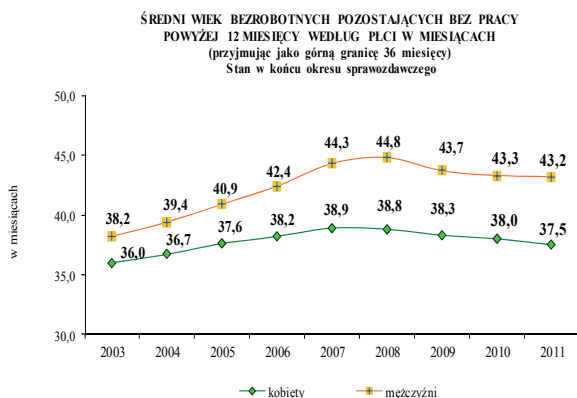
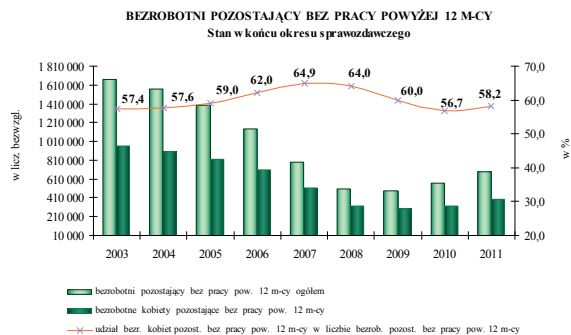

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy

Na uwagę zasługuje fakt, że **liczba kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowana w końcu 2011 r. była o przeszło 58% niższa od najwyższej w historii bezrobocia po 1993 r.** odnotowanej w końcu I kwartału 2004 r. (967,0 tys. osób).

W porównaniu do końca 2010 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w tej grupie wzrosła o 23,7% (tj. o 76,5 tys. osób). W końcu 2011 r. wśród zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy mężczyzn odnotowano wzrost o 40,1 tys. osób do poziomu 286,2 tys. osób (tj. o 16,3%). Należy zauważyć, że w tym samym czasie liczba bezrobotnych kobiet ogółem wzrosła o 4,5%, a wśród mężczyzn odnotowano spadek o 1,9%.

W końcu 2011 r. wśród bezrobotnych ogółem kobiety stanowiły 53,5% zarejestrowanych, zaś w grupie pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy było 58,2% kobiet (tj. o 1,5 pkt. proc. więcej niż w końcu 2010 r.). W grupie 303,4 tys. bezrobotnych, którzy najdłużej, czyli ponad 2 lata, oczekiwali na podjęcie zatrudnienia, kobiety stanowiły aż 59,5%. Oznacza to, że 6 na 10 bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy od ponad 24 miesięcy stanowiły kobiety.

Analiza średniego czasu pozostawania bez pracy pokazuje, że **kobiety w końcu 2011 r. pozostawały w ewidencji urzędów pracy 1,7 miesiąca dłużej niż mężczyźni** mimo faktu, że są one młodsze i lepiej wykształcone.

Średni wiek zarejestrowanych w urzędach pracy kobiet (35,7 roku) był niższy niż bezrobotnych mężczyzn (38,9 roku) o 3,2 roku. **Kobiety pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2011 r. miały 37,5 roku, natomiast mężczyźni 43,2 roku**, czyli kobiety były 5,7 roku młodsze od mężczyzn w omawianej grupie.

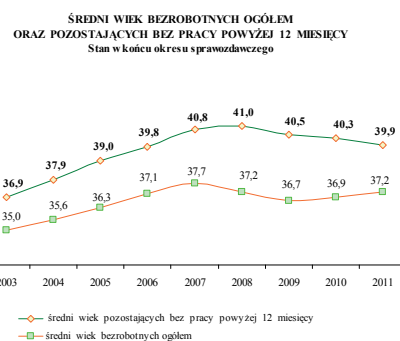
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wieku

Zachodzące zmiany demograficzne mają odbicie w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych, gdzie coraz wyraźniej zauważalny jest proces starzenia się bezrobotnych, choć proces ten wyhamował w 2009 r. **Średni wiek zarejestrowanych bezrobotnych, który w końcu 2000 r. wynosił 33,7 roku, w końcu 2011 r. zwiększył się do 37,2 roku, czyli wzrósł o 3,5 roku. Z kolei średni wiek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zwiększył się z 35,5 roku do 39,9 roku (wzrost o 4,4 roku).** Osoby długotrwale bezrobotne były o 2,7 roku starsze niż bezrobotni ogółem.

Wzrost średniego wieku bezrobotnych wynika ze zmieniającej się struktury bezrobocia. Oczywiście nie jest to zjawiskiem zaskakującym na tle zachodzących zjawisk demograficznych.

Równocześnie jednak należy zauważyć, że zarówno w 2009 r. jak i 2010 r. średni wiek bezrobotnych powyżej 12 miesięcy zmniejszył się. W porównaniu do 2010 r. średni wiek bezrobotnych ogółem zwiększył się o 4 miesiące, a pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania zmalał o 3 miesiące.

Specyficzną kategorią osób bezrobotnych od ponad roku jest młodzież. Jest to subpopulacja wymagająca szczególnej uwagi zważywszy, że osoby te dopiero osiągają wiek zdolności do pracy i dlatego też znalezienie się w sytuacji długotrwałego pozostawania bez pracy w tej grupie wiekowej jest ze społecz-

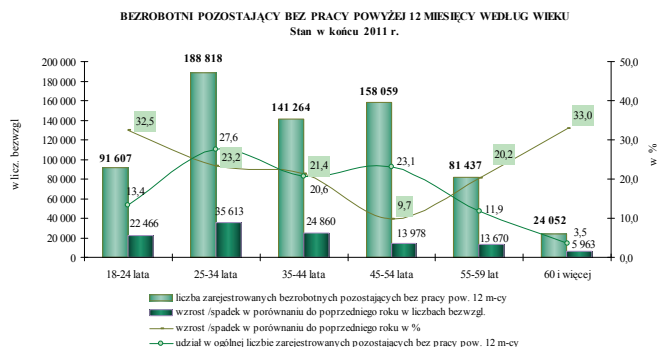

nego punktu widzenia zjawiskiem szczególnie niepokojącym. W końcu 2011 r. w ewidencji urzędów pracy znajdowało się 91,6 tys. osób w wieku 18-24 lata, które pozostawały bez pracy powyżej 12 miesięcy (tj. 13,4% bezrobotnych od ponad 12 miesięcy).

W końcu 2011 r. najbardziej liczną grupę w ogółem zarejestrowanych (29,3%) stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. Wśród pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej reprezentowane były również osoby w wieku 25-34 lata (27,6%) w liczbie 188,8 tys. osób.

W porównaniu z 2010 r. liczba pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zwiększyła się o 116,6 tys. osób (tj. 20,5%), przy czym największy wzrost odnotowano w grupie 25-34 lata i wyniósł on 35,6 tys. osób, tj. 23,2% oraz wśród osób w wieku 35-44 lata – o 24,9 tys. osób, tj. o 21,4%. Największy względny wzrost dotyczył najstarszych bezrobotnych od ponad roku, których liczba wzrosła aż o 33,0%.

Najbardziej narażone na pozostawanie bez pracy ponad 12 miesięcy są osoby w starszych grupach wiekowych, świadczy o tym zarówno średni czas pozostawania bez pracy, jak również udział bezrobotnych zarejestrowanych ponad rok w poszczególnych grupach wiekowych. Odsetek ten wzrasta wraz z wiekiem bezrobotnych. Udział pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogółem bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych kształtuje się od 22,0% w grupie 18-24 lata do 51,7% wśród bezrobotnych w wieku 60-64 lata.

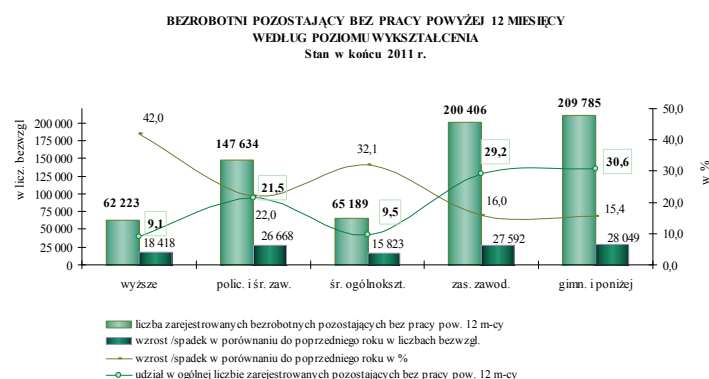
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wykształcenia

Podobnie, jak wśród bezrobotnych ogółem, tak i wśród pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najmniej jest osób legitymujących się dyplomami wyższych uczelni. W końcu 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 62,2 tys. bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy z wykształceniem wyższym, co stanowiło 9,1% pozostających bez pracy powyżej roku. Wśród bezrobotnych ogółem osoby legitymujące się dyplomami wyższych uczelni stanowiły 11,4%.

Najmniejsze szanse na rynku pracy mają osoby legitymujące się najniższym poziomem wykształcenia. W końcu omawianego okresu w ewidencji urzędów pracy było 410,2 tys. osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej i stanowiły one 59,9% ogółu zarejestrowanych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Niepokojąca jest także sytuacja osób zarejestrowanych ponad 12 miesięcy posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe – 147,6 tys. osób tj. 21,5% bezrobotnych od ponad roku.

Dane statystyczne pokazują, że **im wyższy poziom wykształcenia tym mniejsze prawdopodobieństwo długiego pozostawania bez pracy. W końcu omawianego okresu wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 27,6%, natomiast wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym 36,1% oraz 38,4% wśród bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.** Ważny jest fakt, że niższy odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy występuje w grupie osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (30,4%) niż w grupie legitymującej się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (33,5%). Może to świadczyć o tym, że zdobycie wykształcenia policealnego jest jedynie przedłużeniem edukacji, ale nie zwiększa szans na rynku pracy. Jednocześnie osoby posiadające ściśle określony zawodowy profil wykształcenia średniego są mniej chętnie zatrudniane niż osoby z wykształceniem ogólnokształcącym.

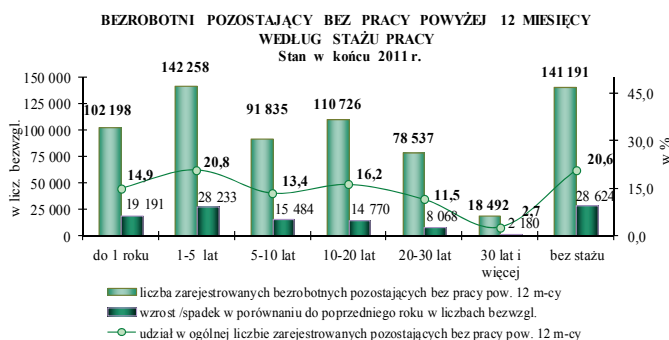

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy

Wart podkreślenia jest fakt, że w odniesieniu do stanu z końca 2010 r. liczba długotrwale bezrobotnych zwiększyła się we wszystkich grupach, najwyższy wzrost odnotowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej (odpowiednio o 27,6 tys. osób, tj. o 16,0% oraz o 28,0 tys. osób, tj. o 15,4%). Nieco niższy wzrost odnotowano wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 26,7 tys. osób, tj. o 22,0%). Najniższy wzrost odnotowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 15,8 tys. osób, tj. o 32,1%). Wśród osób z wykształceniem wyższym odnotowano bardzo wysoki względny wzrost bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się bo aż o 42,0% (tj. o 18,4 tys. osób).

Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według stażu pracy

W końcu 2011 r. wśród osób bezrobotnych ogółem, jak i pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy dominowały osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat. Wśród bezrobotnych od ponad roku było 142,3 tys. osób ze stażem pracy od 1 do 5 lat, co stanowiło 20,8% pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Drugą bardzo liczną grupą były osoby bez stażu pracy – 141,2 tys. osób, tj. 20,6%. Kategorie te przede wszystkim dotyczą ludzi młodych i dopiero wchodzących na rynek pracy. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – 18,5 tys. osób, tj. 2,7% bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

W końcu 2011 r. na znalezienie się w grupie pozostających bez pracy ponad rok najbardziej narażone były osoby ze stażem pracy od 10 do 20 lat oraz 20–30 lat, gdyż w grupach tych odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie bezrobotnych ogółem w tych grupach wyniósł 37,9%. Najmniejsze udziały pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowano w grupach bezrobotnych z ponad 30 letnim stażem pracy – 27,3% oraz ze stażem pracy od 1 do 5 lat – 31,9%.

W 2011 r. w porównaniu do stanu z końca 2010 r. wzrost poziomu bezrobocia odnotowany został we wszystkich grupach, przy czym najwyższy bezwzględny wzrost dotyczył osób bez stażu pracy (o 28,6 tys. osób, tj. o 25,4%) oraz ze stażem pracy od 1 do 5 lat (o 28,2 tys. osób, tj. o 24,8%). W grupie osób ze stażem pracy 30 lat i więcej wzrost w liczbach bezwzględnych był najniższy i wyniósł 2,2 tys. osób, tj. 13,4%.

Pozostający bez pracy pow. 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej

W końcu 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 1 588,3 tys. osób poprzednio pracujących, w tym 544,0 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowiło 34,3% ogółu zarejestrowanych poprzednio pracujących. Bez pracy do 1 miesiąca pozostawało 157,1 tys. osób poprzednio pracujących, a 887,1 tys. osób poszukiwało zatrudnienia od 1 do 12 miesięcy.

W porównaniu do końca 2010 r. liczba zarejestrowanych poprzednio pracujących wzrosła o 38,7 tys. osób (2,5%), natomiast liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy poprzednio pracujących wzrosła o 87,9 tys. osób, tj. o 19,3%.

Najwięcej bezrobotnych pozostających bez pracy ponad rok przed zarejestrowaniem pracowało w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 117,3 tys. osób, tj. 21,6% bezrobotnych od ponad roku poprzednio pracujących oraz w sekcji handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 93,7 tys. osób, tj. 17,2%.

Najmniej osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy pracowało przed zarejestrowaniem się w sekcji organizacje i zespoły eksterytorialne – 70 osób.

Wśród bezrobotnych dotychczas nie pracujących w liczbie 394,4 tys. osób było 141,2 tys. osób pozostających bez pracy ponad rok, co stanowiło 35,8% zarejestrowanych bezrobotnych dotychczas nie pracujących.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zarejestrowani bezrobotni w końcu 2011 r.		
	ogółem	w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	
	w liczbach bezwzględnych	w % do ogółem	
Ogółem	1 982 676	685 237	34,6
z tego:			
dotychczas nie pracujący	394 369	141 191	35,8
poprzednio pracujący	1 588 307	544 046	34,3
z tego w sekcjach:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	47 891	19 556	40,8
Górnictwo i wydobywanie	4 272	1 542	36,1
Przetwórstwo przemysłowe	322 263	117 269	36,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektr., gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4 093	1 402	34,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	14 421	5 059	35,1
Budownictwo	148 034	46 700	31,5
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	272 217	93 671	34,4
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	48 460	15 010	31,0
Transport i gospodarka magazynowa	38 426	12 719	33,1
Informacja i komunikacja	9 235	3 050	33,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	18 261	6 413	35,1
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	13 604	5 131	37,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	32 296	10 335	32,0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	58 340	15 371	26,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	94 762	38 298	40,4
Edukacja	36 370	13 280	36,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	37 184	14 241	38,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	19 122	6 451	33,7
Pozostała działalność usługowa	100 573	34 844	34,6
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	5 395	2 414	44,7
Organizacje i zespoły eksterytorialne	215	70	32,6
Działalność niezidentyfikowana	262 873	81 220	30,9

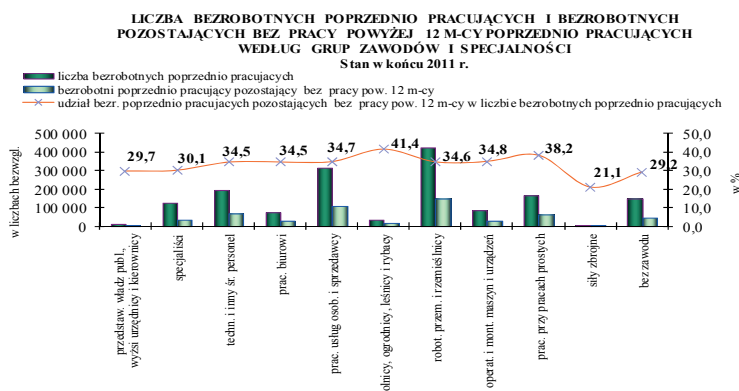
Odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących w poszczególnych sekcjach kształtował się od 26,3% w sekcji działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca do 44,7% w sekcji gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników.

Należy zauważyć, że w porównaniu do końca 2010 r. tylko w sekcjach tj. wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych oraz organizacje i zespoły eksterytorialne odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy ponad rok (odpowiednio o 505 osób oraz o 10 osób). W pozostałych sekcjach nastąpił wzrost. Największy bezwzględny wzrost odnotowano w sekcjach: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (o 17,1 tys. osób, tj. o 22,3%), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (o 10,6 tys. osób, tj. o 38,5%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 10,1 tys. osób, tj. o 9,4%).

Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności

W końcu 2011 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych najmniej było osób posiadających zawody mieszczące się w grupie zawodowej „siły zbrojne” – 1,0 tys. bezrobotnych, w tym 160 osób pozostawało bez pracy ponad rok. Kolejną grupą byli „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – 10,4 tys. zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących. Z liczby osób wymienionych w tej grupie, które pracowały przed zarejestrowaniem się 3,1 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowiło 29,7% bezrobotnych poprzednio pracujących w tej grupie zawodowej.

Trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach. Wśród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej reprezentowana była grupa „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 147,3 tys. osób, tj. 27,1% ogółu poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

W końcu 2011 r. w najkorzystniejszej sytuacji na rynku pracy pod względem odsetka pozostających bez pracy ponad rok byli bezrobotni żołnierze, gdyż w grupie poprzednio pracujących w siłach zbrojnych osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy stanowiły 21,1% oraz bezrobotni posiadający zawody wymagające wyższych kwalifikacji zawodowych, tj. zaliczone do grupy „specjaliści” – 30,1%.

Najwyższy odsetek osób bezrobotnych ponad rok wśród poprzednio pracujących w danej grupie wystąpił w grupach: „pracownicy przy pracach prostych” (38,2% poprzednio pracujących bezrobotnych w tej grupie zawodowej), oraz „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” (41,4%).

W końcu 2011 r. zarejestrowanych było 43,7 tys. bezrobotnych powyżej 12 miesięcy bez zawodu co stanowiło 8,0% osób poprzednio pracujących zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy. Wśród osób poprzednio pracujących i nie posiadających zawodu 29,2% pozostawało bez pracy ponad rok podczas, gdy wśród posiadających zawody, odsetek ten wyniósł 34,8%.

W pierwszych 15 zawodach w malejącym rankingu zawodów według liczby bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się było 194,2 tys. osób poszukujących zatrudnienia ponad rok, co stanowiło 38,8% ogółu osób bezrobotnych od ponad 12 miesięcy poprzednio pracujących posiadających zawód.

W wymienionym rankingu najwyższy odsetek długotrwale bezrobotnych odnotowano w zawodach: sprzątaczką biurową (43,9% bezrobotnych poprzednio pracujących w tym zawodzie pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy), technik prac biurowych (43,8%), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (42,1%) oraz krawiec (41,1%). Natomiast w zawodzie magazynier odsetek pozostających bez pracy ponad rok był najniższy i wyniósł 31,0%.

Ranking zawodów według liczby pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2011 roku

Zawód	Bezrobotni ogółem		Bezrobotni poprzednio pracujący		w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		
	w liczbach bezwzgl.	ranking	w liczbach bezwzgl.	ranking	w liczbach bezwzgl.	ranking	w % do poprzednio pracujących
Ogółem	1 982 676		1 588 307		544 046		34,3
Bez zawodu	377 030		149 940		43 725		29,2
Posiadający zawody	1 605 646		1 438 367		500 321		34,8
w tym:							
Sprzedawca	157 681	1	153 557	1	54 930	1	35,8
Ślusarz	42 998	2	40 690	2	14 253	2	35,0
Robotnik gospodarczy	35 898	4	35 600	3	13 835	3	38,9
Technik ekonomista	42 575	3	33 291	4	12 488	4	37,5
Krawiec	34 194	5	29 811	7	12 256	5	41,1
Robotnik budowlany	32 420	7	32 150	5	10 895	6	33,9
Murarz	33 555	6	31 935	6	10 858	7	34,0
Kucharz	32 375	8	28 077	8	10 313	8	36,7
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	23 652	11	23 303	10	9 807	9	42,1
Sprzątaczką biurową	22 361	12	22 172	11	9 738	10	43,9
Szwaczka	23 927	10	23 584	9	9 259	11	39,3
Technik prac biurowych	21 796	13	20 827	12	9 112	12	43,8
Technik mechanik	24 544	9	20 071	13	6 671	13	33,2
Magazynier	16 190	17	16 081	14	4 988	14	31,0
Ekonomista	16 920	16	13 089	20	4 802	15	36,7

Bezrobotni w zawodzie sprzedawca zajmowali pierwszą lokatę w malejącym rankingu według liczby bezrobotnych ogółem, bezrobotnych poprzednio pracujących oraz bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. W końcu 2011 r. w ewidencji bezrobotnych było 54,9 tys. poprzednio pracujących sprzedawców pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. 11,0% bezrobotnych od ponad roku, którzy pracowali przed nabyciem statusu bezrobotnego i posiadali zawód.

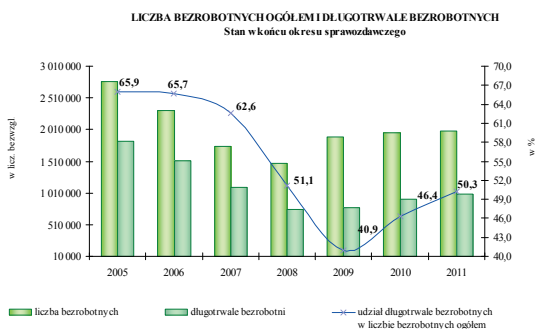
Na dalszych pozycjach uplasowali się: ślusarze – 14,3 tys. osób (2,8%) oraz robotnicy gospodarczy – 13,8 tys. osób (2,8%).

* * *

II. Długotrwale bezrobotni

Dane dotyczące osób długotrwale bezrobotnych według definicji zawartej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 2 ust.1 pkt 5) obejmują szerszą grupę osób niż tylko pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotną długotrwale jest osoba pozostająca w rejestrach urzędów pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Definicja w obecnym brzmieniu wprowadzona została nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie z dniem 1 lutego 2009 r.

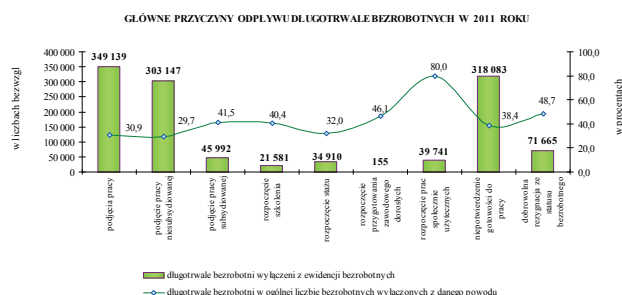
Zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy między innymi osoby długotrwale bezrobotne uznane zostały za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy i do których skierowane powinny być różnego rodzaju działania mające na celu ich aktywizację.

Według stanu **w końcu 2011 r. zarejestrowanych było 996,6 tys. osób długotrwale bezrobotnych**. W porównaniu do stanu z końca 2010 r. odnotowano wzrost o 90,3 tys. osób. Liczba długotrwale bezrobotnych wzrosła o 10,0% przy wzroście liczby bezrobotnych ogółem o 1,4%, czyli wzrost w omawianej grupie był 7 razy wyższy. Tym samym zwiększył się odsetek długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych z 46,4% w końcu 2010 r. do 50,3% w końcu 2011 r.

Prawo do zasiłku posiadało 4,5 tys. długotrwale bezrobotnych, tj. 1,4% ogółu bezrobotnych z prawem do zasiłku i 0,4% długotrwale bezrobotnych.

W 2011 r. status osoby długotrwale bezrobotnej uzyskało 1 047,9 tys. osób (tj. o 46,2 tys. osób mniej niż w 2010 r.), co stanowiło 40,4% napływu bezrobotnych w tym okresie. Z kolei **odpływ z bezrobocia długotrwale bezrobotnych wyniósł 957,6 tys. osób**, czyli był o 4,4 tys. osób niższy niż w 2010 r. (tj. o 0,5%). Długotrwale bezrobotni wyłączeni z ewidencji stanowili 37,4% ogółu wyrejestrowanych w 2011 r.

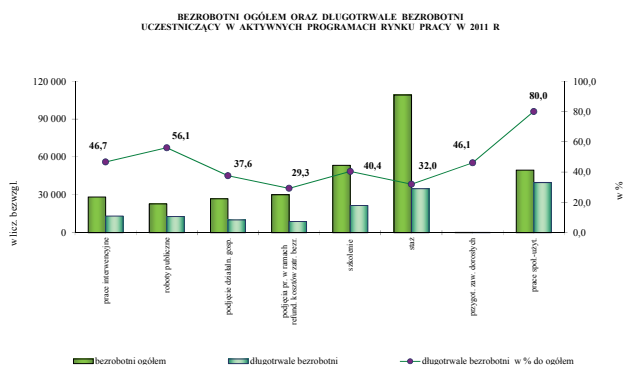
Podstawowym powodem odpływu osób długotrwale bezrobotnych były podjęcia pracy przez 349,1 tys. długotrwale bezrobotnych (36,5% odpływu długotrwale bezrobotnych). Liczba długotrwale bezrobotnych wyłączonych z powodu podjęcia pracy była o 27,5 tys. osób (8,5%) wyższa niż w 2010 r., przy czym podjęcia pracy niesubsydiowanej zwiększyły się o 74,7 tys. osób (32,7%), zaś subsydiowane zatrudnienie podjęło 47,2 tys. osób (50,7%) długotrwale bezrobotnych mniej niż przed rokiem.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy

W 2011 r. prace niesubsydiowane podjęło 303,1 tys. osób z omawianej grupy (31,7% wyłączeń długotrwale bezrobotnych), natomiast subsydiowane zatrudnienie podjęło 46,0 tys. osób (4,8% odpływu długotrwale bezrobotnych).

W 2011 r. udział w aktywnych programach rynku pracy w Polsce rozpoczęło 142,4 tys. osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 44,0% ogółu bezrobotnych, którzy rozpoczęli udział w aktywnych programach. W porównaniu z 2010 r. liczba objętych aktywnymi programami długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 146,9 tys. osób, tj. o 50,8%.

W omawianym okresie w ramach prac interwencyjnych zatrudniono 13,2 tys. długotrwale bezrobotnych (4,7 tys. osób mniej niż przed rokiem), roboty publiczne podjęło 12,8 tys. osób (26,2 tys. osób mniej). Otrzymanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej było powodem wyłączenia z ewidencji 10,1 tys. osób długotrwale bezrobotnych (spadek o 10,9 tys. osób w porównaniu z 2010 r.), zaś pracę w ramach otrzymanych przez pracodawcę środków na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego podjęło 8,8 tys. długotrwale bezrobotnych (spadek o 5,6 tys. osób). Wśród ogółu bezrobotnych, którzy podjęli działalność gospodarczą osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 1/3. Najprawdopodobniej z powodu wyższego wieku oraz niższego w stosunku do pozostałych bezrobotnych poziomu wykształcenia osoby długotrwale bezrobotne rzadziej niż pozostali bezrobotni decydowały się na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2011 r. długotrwale bezrobotni stanowili 46,7% osób, które rozpoczęły prace interwencyjne oraz 56,1% rozpoczynających roboty publiczne. Wysoki był udział długotrwale bezrobotnych wśród rozpoczynających prace społecznie użyteczne – 80,0% rozpoczynających stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (39,7 tys. osób).

W 2011 r. gotowości do pracy nie potwierdziło 318,1 tys. długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 38,4% odpływu z tego powodu wśród bezrobotnych ogółem. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 71,7 tys. osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 48,7% wyłączeń z tego powodu. Jednocześnie aż 80,4% osób, które zostały wyłączone ze statystyki urzędów pracy z powodu ukończenia 60/65 lat było długotrwale bezrobotnymi.

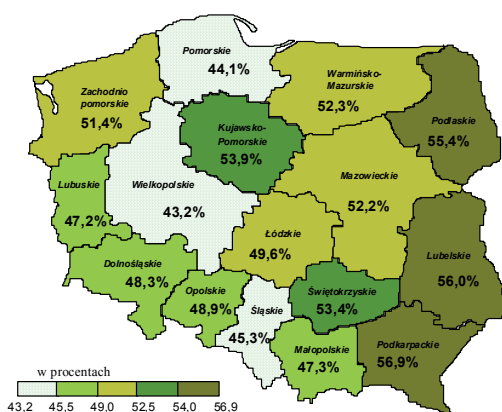
Terytorialne zróżnicowanie długotrwałego bezrobocia

Terytorialne zróżnicowanie jest cechą charakterystyczną polskiego rynku pracy. W związku z tym również poziom długotrwałego bezrobocia jest zróżnicowany w poszczególnych regionach kraju.

Najwyższą liczbę długotrwale bezrobotnych w końcu 2011 r. odnotowano w ewidencji urzędów pracy w województwach: mazowieckim (128,7 tys. osób), śląskim (84,3 tys. osób) i podkarpackim (83,1 tys. osób). Najmniej długotrwale bezrobotnych wystąpiło w województwach opolskim (23,5 tys. osób), lubuskim (27,9 tys. osób) i podlaskim (36,5%). Są to też województwa o najniższym poziomie bezrobocia ogółem, przy czym należy pamiętać, że nie chodzi tu o stopę bezrobocia, a jedynie o liczbę bezrobotnych.

UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓLEM W WOJEWÓDZTWIE (w procentach)

Stan w końcu 2011 r.

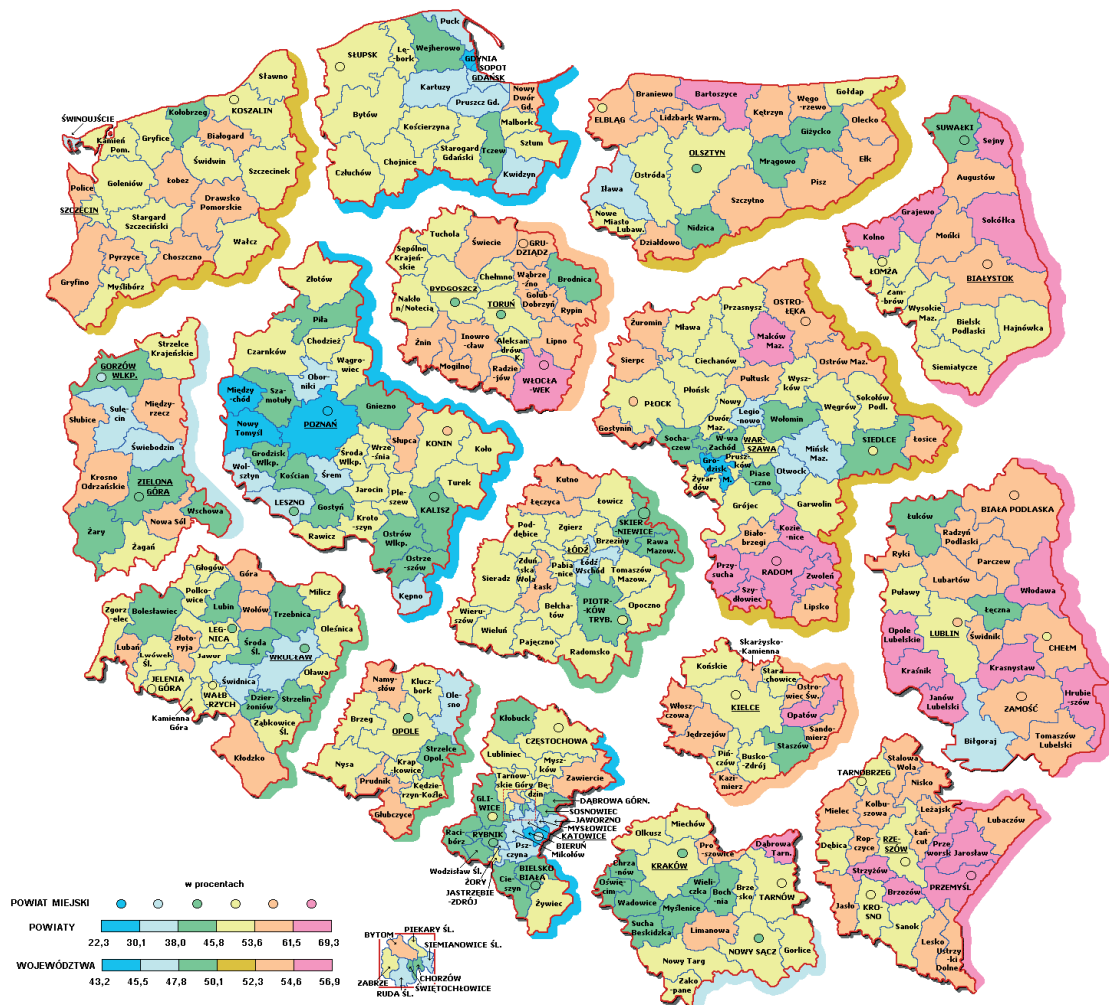
W końcu omawianego okresu **odsetek długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu zarejestrowanych w danym województwie kształtował się w przedziale od 43,2% w województwie wielkopolskim do 56,9% w podkarpackim.** Tym samym rozpiętość wskaźnika udziału długotrwale bezrobotnych w danym województwie w liczbie ogółem zarejestrowanych w tym województwie wyniosła 13,7 pkt. proc., czyli spadła w porównaniu z 2010 r. o 0,9 p.p. Oznacza to, że terytorialne dysproporcje na poziomie województw zmniejszyły się.

W przypadku powiatów odsetek długotrwale bezrobotnych kształtował się w przedziale od 22,3% w powiecie poznańskim do 69,3% w powiecie opatowskim, a więc rozpiętość tego wskaźnika wyniosła 47,0 pkt. proc. (wzrost o 1,2 pkt. proc. w porównaniu do stanu z końca 2010 r.).

Na uwagę zasługuje fakt, że w 187 powiatach odsetek długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem był wyższy lub równy średniej krajowej (50,3%), a w 192 powiatach był od niej niższy.

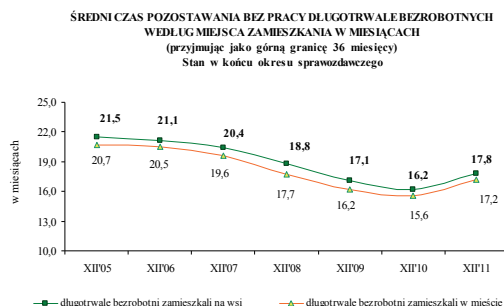
Najniższe odsetki długotrwale bezrobotnych odnotowano w powiatach: poznańskim (22,3%), nowotomyskim (25,8%) oraz międzychodzkiem (27,5%). Najwyższe odsetki długotrwale bezrobotnych, tj. powyżej 67% odnotowano w 3 powiatach, a mianowicie: opatowskim (69,3%), M. Przemysł (68,1%) oraz hrubieszowskim (67,5%).

Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu 2011 r.

Wyszczególnienie	Poziom województw		Poziom powiatów	
	2010 r.	2011 r.	2010 r.	2011 r.
Najwyższa wartość w %	54,3	56,9	64,9	69,3
Najniższa wartość w %	39,7	43,2	19,1	22,3
Różnica pomiędzy wartością najwyższą i najniższą w punktach procentowych	14,6	13,7	45,8	47,0

Długotrwale bezrobotni zamieszkali na wsi i w mieście

Wśród osób długotrwale bezrobotnych w końcu 2011 r. było 452,8 tys. osób zamieszkałych na wsi (45,4% ogółu długotrwale bezrobotnych) i 543,8 tys. osób zamieszkałych w mieście (54,6%). W liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi status długotrwale bezrobotnych posiadało 51,8%, wśród bezrobotnych w mieście 49,1%.

W końcu 2011 r. średni czas pozostawania bez pracy wynosił 11 miesięcy, zaś dla długotrwale bezrobotnych 17,5 miesiąca. **Długotrwale bezrobotni mieszkańcy wsi pozostawali w ewidencji bezrobotnych o 0,6 miesiąca**

dłużej niż mieszkańcy miast (17,8 miesiąca na wsi wobec 17,2 miesiąca w mieście).

Osoby długotrwale bezrobotne na wsi są młodsze niż w mieście ale też gorzej wykształcone. W końcu 2011 r. 48,6% długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi miało mniej niż 35 lat, w mieście 38,1%. Wykształceniem wyższym w mieście legitymowało się 10,8% długotrwale bezrobotnych (na wsi 6,5%), z kolei wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej posiadało 56,7% osób długotrwale bezrobotnych zamieszkałych w mieście (na wsi 65,2%).

Długotrwale bezrobotni według płci

Wśród osób długotrwale bezrobotnych, podobnie, jak w populacji bezrobotnych ogółem przeważają kobiety. W końcu 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 566,7 tys. kobiet długotrwale bezrobotnych i 429,9 tys. mężczyzn.

Odsetek kobiet w liczbie długotrwale bezrobotnych zwiększył się z 55,9% w końcu 2010 r. do 56,9% w końcu 2011 r. – wzrost wyniósł 1,0 pkt. proc. W tym samym okresie odsetek kobiet wśród zarejestrowanych ogółem wzrósł o 1,6 p. p. (z 51,9% do 53,5%).

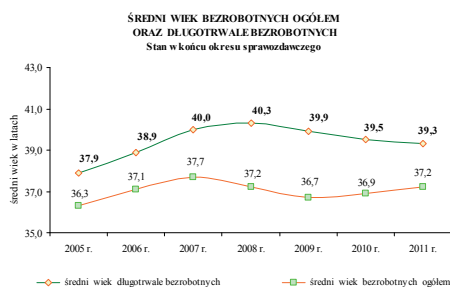
Kobiety długotrwale bezrobotne w końcu omawianego okresu stanowiły 53,5% ogółu zarejestrowanych kobiet, a mężczyźni długotrwale bezrobotni stanowili 46,6% ogółu zarejestrowanych mężczyzn.

W populacji bezrobotnych ogółem w końcu 2011 r. na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 115 kobiet, **w przypadku długotrwale bezrobotnych na 100 mężczyzn przypadały 132 długotrwale bezrobotne kobiety (w 2010 r. – 127 kobiet).** Powyższe dane pozwalają na stwierdzenie, że nadal kobiety są zdecydowanie bardziej narażone na długotrwale bezrobocie.

Kobiety charakteryzuje dłuższy czas pozostawania bez pracy niż mężczyzn, choć różnica w czasie pozostawania bez pracy wyraźnie się zmniejsza. Długotrwale bezrobotne kobiety w końcu 2011 r. średnio pozostawały w ewidencji 17,9 miesiąca, podczas gdy dla mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 16,9 miesiąca, a więc był o 1 miesiąc krótszy.

Warto dodać, że kobiety bezrobotne ogółem, jak i długotrwale bezrobotne są młodsze oraz lepiej wykształcone od mężczyzn, a mimo to mają większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia i dłużej pozostają bezrobotne.

Długotrwale bezrobotni według wieku

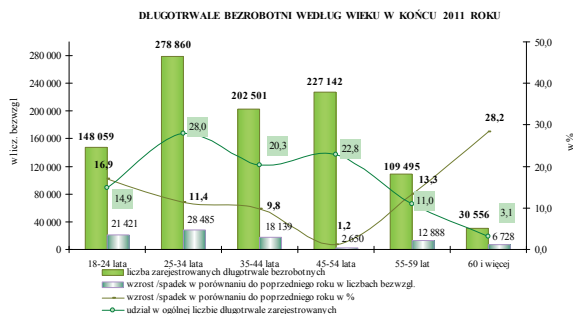

W końcu 2011 r. średni wiek zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych wyniósł 37,2 roku, zaś **średni wiek długotrwale bezrobotnych wyniósł 39,3 lat, czyli był o ponad 2 lata wyższy.** Dla porównania w końcu 2010 r. średni wiek bezrobotnych ogółem wyniósł 36,9 lat, a dla długotrwale bezrobotnych 39,5 lat.

W strukturze osób długotrwale bezrobotnych w końcu 2011 r. znajdowało się 148,1 tys. osób długotrwale bezrobotnych w wieku 18–24 lata i stanowiły one 14,9% omawianej kate-

gorii bezrobotnych. Wśród bezrobotnych ogółem młodzież stanowiła 21,0%, a więc odsetek bezrobotnych w wieku 18–24 lata był zdecydowanie wyższy niż wśród długotrwale bezrobotnych.

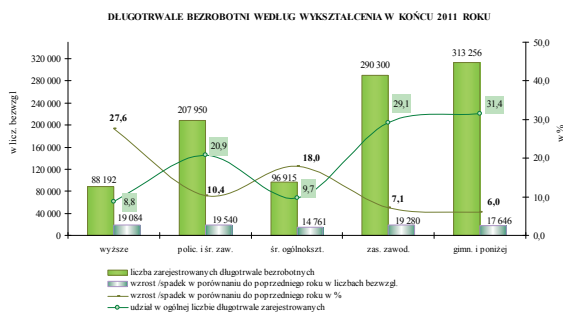
Najbardziej liczną grupę wśród długotrwale bezrobotnych – 28,0% stanowiły osoby w wieku 25–34 lata (29,3% wśród ogółem bezrobotnych) oraz w wieku 45–54 lata – 22,8% (19,4% w liczbie bezrobotnych ogółem).

Najbardziej narażone na znalezienie się w grupie długotrwale bezrobotnych są osoby w starszych grupach wiekowych. Udział długotrwale bezrobotnych w ogółem zarejestrowanych w poszczególnych grupach wiekowych w końcu 2011 r. kształtował się od 35,6% w grupie bezrobotnych w wieku 18–24 lata do 61,0% wśród bezrobotnych w wieku 55–59 lat i 65,7% dla osób w wieku 60–64 lata. Potwierdza to, że wraz z wiekiem zmniejszają się szanse na szybkie uzyskanie zatrudnienia.

Długotrwale bezrobotni według poziomu wykształcenia

Mimo dynamicznego wzrostu liczby bezrobotnych legitymujących się dyplomami wyższych uczelni nadal w ewidencji urzędów pracy pozostaje najmniej osób posiadających wykształcenie wyższe. W końcu 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 88,2 tys. osób długotrwale bezrobotnych z wyższym wykształceniem i stanowiły one 8,8% długotrwale bezrobotnych. Przy czym należy zaznaczyć, że osoby długotrwale bezrobotne mają niższy poziom wykształcenia niż ogółem zarejestrowani, gdyż wśród bezrobotnych ogółem odsetek legitymujących się wyższym wykształceniem wynosił 11,4%. Wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej posiadało 55,6% bezrobotnych ogółem i aż 60,6% długotrwale bezrobotnych.

Wykształceniu przypisuje się kluczowe znaczenie w kontekście poszukiwania zatrudnienia. Im wyższy poziom wykształcenia tym mniejsze prawdopodobieństwo znalezienia się w sytuacji długotrwałego bezrobocia, co nie oznacza, że samo posiadanie wyższego wykształcenia wyklucza długie pozostawanie bez pracy.

W końcu 2011 r. wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym odsetek długotrwale bezrobotnych był najniższy i wyniósł 39,1%. W pozostałych grupach ze względu na poziom wykształcenia odsetek ten wzrastał do 57,4%

dla bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Należy jednak zauważyć, że większe szanse na krótsze pozostawanie bez pracy miały osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (45,2% długotrwale bezrobotnych wśród zarejestrowanych z tym wykształceniem) niż policealnym i średnim zawodowym (47,2%).

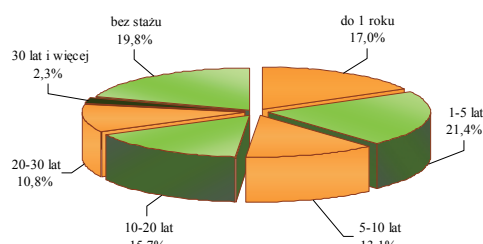
Długotrwale bezrobotni według stażu pracy

W końcu 2011 r. wśród długotrwale bezrobotnych było 197,0 tys. osób bez stażu, co stanowiło 19,8% długotrwale bezrobotnych. Kategoria ta prawdopodobnie dotyczy ludzi młodych i dopiero wchodzących na rynek pracy.

Najmniej liczną grupę stanowiły osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – 23,0 tys. osób, tj. 2,3% długotrwale bezrobotnych.

W końcu omawianego okresu najwyższe prawdopodobieństwo znalezienia się w grupie długotrwale bezrobotnych dotyczyło osób posiadających staż pracy do 1 roku – 55,1% bezrobotnych w tej grupie spełnia-

DLUGOTRWALE BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY
 Stan w końcu 2011 r.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

ło kryteria by być zaliczonym do kategorii długotrwale bezrobotnych. Jednocześnie wśród osób bez stażu pracy odsetek ten był niższy i wynosił 50,0%. Jednak w najlepszej sytuacji były osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – 34,1% bezrobotnych w tej grupie było długotrwale bezrobotnymi, co może wynikać z faktu, że osoby te w miarę szybko nabywają prawo do świadczeń przedemerytalnych lub osiągają wiek emerytalny.

Opracowano:

Wydział Analiz i Statystyki (JMŁ, WK)